

Næringslivets Hovedorganisasjon

NHO Mat og Drikke

Mer enn 1600 bedrifter fra mat-, drikke-
og bionæringen

Formål:

Bidra til økt vekst,
verdiskaping, investeringer
og konkurransekraft for
medlemsbedriftene i Norge.

Strategiske mål mot 2019

- Øke næringens konkurransekraft gjennom å lage mat og drikke som bidrar til bedre **folkehelse**.
- Næringen skal redusere utslippene av **klimagasser** i tråd med Norges nasjonale forpliktelser.
- **Mangfoldet og vekstkraften** i næringen skal øke gjennom flere nye bedrifter som har kraft til å vokse lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

« NHO Mat og Drikke yter god arbeidsgiverservice og det er godt å ha noen å støtte seg på når det gjelder for eksempel tolkning av lovverk og juridiske spørsmål.»

Astrid Lier Rømuld,
daglig leder i Askim Frukt- og Bærpresseri.

Arbeidsgiverservice

Advokathjelp

+47 23 08 86 99
advokat@nhomd.no

- Inngående kjennskap til bransjene
- 1.300 saker i året
- Serviceerklæring
- Vi svarer innen 24 timer
- Bistår på telefon, e-post og i møter
- Arbinn

Vi bistår med:

- Ansettelse og oppsigelser
- Arbeidskontrakter
- Arbeidstid
- Ferie og permisjoner
- Permitteringer
- Omstilling og nedbemanning
- Konflikthåndtering
- HMS
- IA og Sykefraværsoppfølging
- Lønnsforhandlinger

NHOs 12 regionkontorer
bistår medlemmer over
hele Norge.

En unik medlemsfordel
som NHO tilbyr lokalt.

Medarbejderdrevet

Nye produkter, prosesser eller tjenester
frambrakt gjennom en åpen og inkluderende innovasjonsprosess, basert på en systematisk bruk av
medarbeiderens ideer, kunnskap og erfaringer.

Mat og Drikke

Møteplasser, kurs og kompetansepåfyll

15

fordeler for medlemmer

Advokathjelp

Medlemmer kan kontakte sin landsforening for eksperthjelp i forbindelse med permitteringer, oppsigelser, ansettelser etc. NHOs arbeidsrettsavdeling yter spisskompetanse innen prosedyre for de alminnelige domstoler og for Arbeidsretten.

Ditt regionkontor

NHOs 15 regionkontor tilbyr rask service og rådgivning, møteplasser og lokalkompetanse – der du er. I tillegg har enkelte lands- og bransjeforeninger egen regionforening.

Team offentlige anskaffelser

NHO-fellesskapets team av jurister tilbyr alle medlemmer veiledning og bistand innenfor offentlige anskaffelser, samt blant annet kurs for leverandører.

Rabatterte advokattjenester

Eurojuris Norge tilbyr NHO-medlemmer forretningsjuridiske tjenester til 15 prosent rabatt. Det gis i tillegg en time gratis førstekonsultasjon. Eurojuris Norge har kontorer i 15 norske byer.

Designrådgivning

I samarbeid med Norsk Designråd tilbys alle NHO-medlemmer designrådgivning og fri deltakelse på en rekke faglige arrangementer om design.

Arbinn - hjelp for ledere

Har du spørsmål om arbeidsrett, lønn, HMS, sykefravær eller offentlige anskaffelser? På Arbinn.nho.no har NHOs advokater og eksperter laget verktøy og veiledere som hjelper deg som er arbeidsgiver og har personalansvar. Her finner du også alle medlemsfordelene til bedriften.

NHO Forsikring

Skreddersydd. Enkelt, oversiktlig og tidsbesparende. Som NHO-medlem kan du nå raskt og enkelt tegne person-, skade- og motorforsikringer.

Kurs

I kursportalen til Næringslivets skole finner du kurs og opplæring i nærheten av ditt hjemsted.

NHO Pensjon

NHO har fremforhandlet en svært gunstig innskuddspensjonsordning hos Storebrand. NHO og Storebrand har som felles mål å sikre medlemsbedriftene den mest effektive administrasjonen, den beste servicen, og den beste rådgivningen.

Beskytt dine ideer

De unike ideene i din bedrift gir deg konkurransefortrinn! Beskytter du dem godt nok? NHO har inngått en langsiktig samarbeidsavtale med Onsagers AS som samarbeidspartner på patent-, varemerke- og designbeskyttelse.

Din bransje

De 18 landsforeningene med tilsammen over 60 bransjer, er bedriftens hovedtilknytning til NHO. Her får du og din bedrift råd og hjelp i spørsmål som angår bransjen.

Faglige nettverk

Vi arrangerer mange ulike møteplasser og konferanser både nasjonalt og lokalt. Her kan du møte politikere, bli oppdatert på viktige fagområder og utvide ditt faglige nettverk.

Medlemsmerket

Medlemmer som ønsker å vise sin tilknytning til NHO, kan bruke NHOs medlemsmerke. Merket kan for eksempel benyttes på trykksaker, nettsider og annet materiell.

Avtale Kopinor

Bedrifter må ha tillatelse for å kopiere materiale som er opphavsrettslig beskyttet. NHO har forhandlet frem en mønsteravtale som gir store besparelser for de medlemsbedriftene som trenger avtale med Kopinor.

Rabattert beredsskapsavtale

Bedrifter som ønsker styrket beredskap for sine ansatte på oppdrag i utlandet, kan inngå avtale med Sjømannskirken. NHOs medlemmer tilbys 20 prosent rabatt for en avtale om slike beredskapstjenester.

Forsikring- og pensjonsordning skreddersydd for din bedrift

NHO Forsikring

- Personforsikringer
- Reise
- Skade, ansvar, avbrudd

NHO Pensjon

- Svært gode betingelser
- Markedets høyeste kundetilfredshet
- Konkurransedyktig avkastning

Hva koster medlemskapet?

For de større bedriftene:

NHO Mat og Drikke:	1,3	promille
NHO:	1,0	promille
Med tariffavtale:	+ 0,45	promille

For de minste bedriftene:

NHO Mat og Drikke:	
Minstekontingent	kr. 900,-

NHO:	
Lønnsgrunnlag opp til 1 mill:	kr. 1 000,-
Lønnsgrunnlag 1 – 2,9 mill:	kr. 3 000,-

Samarbeidet med Arbeidstilsynet

- KSL, Landbrukets HMS tjeneste, Skognæringen, Fellesforbundet, Arbeidstilsynet , Norsk Landbruks Tjenester, NHOMD
 - Skader og ulykker i skog- og jordbruket
- NHOMD, NLT og Arbeidstilsynet
 - Gjennomgang av næringens HMS verktøy
 - Gjennomgang av tilsyn/pålegg
 - Arbeidstid
 - Rutiner/opplæring

Samarbeidet med Arbeidstilsynet 2018

- Veiledningsaktivitet
- Kunnskapsformidling
- Samarbeid med partene i arbeidslivet og bransjeorganisasjonene
 - Aktuelle temaer
 - Gjennomgang av tilsyn
 - KSL
 - Skader /ulykker
 - Innkvartering ?

Samarbeidet med Arbeidstilsynet 2018

- Avtalt tre nye møter med landbrukets parter
 - Aktuelle temaer
 - Gjennomgang av tilsyn
 - KSL
 - Skader /ulykker
 - Innkvartering (?)

Arbeidstilsynet

- Hovedregel skal være varslet tilsyn
- Dialog og veiledning
- NHOMD/NHOs forventninger til saksbehandlingen/tilsynene
- Forebyggende arbeid

Arbeidstilsynets aktiviteter rettet mot jordbruk 2018- 2019

- Forebygging av arbeidsskader og arbeidsulykker
- Forebygging av muskel- og skjelettplager
- Forebygging av useriøsitet

Sjekkliste ved tilsyn

- Arbeidsavtaler aml. § 14-5
 - Midlertidig
 - Faste
- Timelister aml. § 10-7
 - Oversikt over arbeidstiden-fra /til og overtid
 - Arbeidsplaner

Sjekkliste ved tilsyn

- Arbeidstid aml. § 10-5
 - Avtale om gjennomsnittsberegning
- Risikovurderinger
- Opplæring- dokumentasjon

Gjennomførte tilsyn og pålegg

- Epler , pærer, plommer
 - 25 tilsyn (Indre Østlandet- 8 stk. og Vestlandet -16 stk.)
 - 22 % pålegg(Indre Østlandet 17% og Vestlandet 32 %)
- Bær
 - 58 tilsyn (Indre Østlandet- 33 stk. og Vestlandet -11 stk.)
 - 30 % pålegg (Indre Østlandet 29 % og Vestlandet 35%)

- Tips til forberedelse før et tilsyn
- Hvordan bør jeg forberede meg på gjennomføringen av et tilsyn?
- Har jeg krav på varsel før tilsynet kommer på besøk?
- Det angitte tidspunkt for tilsyn passer dårlig – hvilke muligheter har jeg?

Tips ved tilsyn

- Forberedelser
 - Tidligere tilsyn ?
 - Ryddige spiserom/oppholdsrom/innkvartering
- Varslet tilsyn
 - Tema for tilsynet
 - Finn fram nødvendig dokumentasjon e.l.

Uanmeldt tilsyn

- Uanmeldt tilsyn
- Sosial dumping og trygghet/høy risikofaktor
- Tips (anonyme tips, politiet eller andre)
 - Arbeidstilsynet skal kontakte arbeidsgiver
 - per telefon ?
- Klageadgang

Tips ved tilsyn

- Tips under tilsynsbesøket
- Hvem skal tilsynet henvende seg til når de ankommer ?
- Har jeg krav på å få vite om tilsynet har funnet avvik før tilsynsbesøket avsluttes ?

Tips ved tilsyn

- Vær tilstede ved tilsynet
 - Ledelsen/arbeidsgiver eller representant for ledelsen
 - Verneombudet
 - Ha riktig og tilgjengelig dokumentasjon for inspektørene
- Møte etter tilsynet
 - Riktig fakta og juridiske vurderinger

Tips ved tilsyn

- Tips etter tilsynsbesøket
- Når får jeg tilgang til tilsynsrapporten ?
- Unntatt offentlighet til tilsynssaken er ferdig ?
- Hvilke reaksjoner kan jeg forvente dersom det konstateres lovbrudd/avvik ?

Tips etter et tilsyn

- Tilsynsrapporten
 - Gjennomsyn
 - Anmodning om unntatt offentlighet ?
- Reaksjoner
 - Pålegg
 - Tvangsmulkt
 - Stansing
 - Anmeldelse
 - Overtredelsesgebyr

Gjennomførte tilsyn og pålegg

- Epler , pærer, plommer
 - 25 tilsyn (Indre Østlandet- 8 stk. og Vestlandet -16 stk.)
 - 22 % pålegg(Indre Østlandet 17% og Vestlandet 32 %)
- Bær
 - 58 tilsyn (Indre Østlandet- 33 stk. og Vestlandet -11 stk.)
 - 30 % pålegg (Indre Østlandet 29 % og Vestlandet 35%)

Ferie og innhøstingshjelp

Ansettelse

- Ansettelseskontrakt- krav til innhold
 - Skal fremgå at arbeidet er av midlertidig karakter
 - Tidsperspektivet
 - Antall uker/mnd
 - «til bringebærsesongen er avsluttet»
- Midlertidig ansettelse aml. § 14-9
 - «når arbeidet er av midlertidig karakter» pkt a)
- Arbeidstid daglig og ukentlig arbeidstid (gjennomsnittlig arbeidstid)

Arbeidstid

AML § 10-5 Gjennomsnittberegnet arbeidstid

- Avtale med den enkelte pkt. 1
- Avtale med tillitsvalgte pkt. 2
- Samtykke fra Arbeidstilsynet pkt.3

Arbeidstid

Gjennomsnittberegnet arbeidstid

- Pkt.1
 - Avtale med den enkelte
 - Arbeidsavtale
 - 10 timer pr døgn/48 timer pr. uke
- Pkt.2
 - Avtale med de tillitsvalgte
 - Tariffavtale
 - 12,5 timer pr. døgn/48 timer pr. uke

Arbeidstid

Gjennomsnittlig arbeidstid

- Pkt.3
 - Samtykke fra Arbeidstilsynet
 - Inntil 13 timer pr. døgn
 - 48 timer pr. uke
 - Drøftes med de tillitsvalgte- med referat fra møte
 - Arbeidsplan vedlegges
- Hensynet til arbeidstakernes helse og velferd

Gjennomsnittlig arbeidstid

Samtykke fra Arbeidstilsynet

- Arbeidsplan
 - Arbeidstid – daglig og ukentlig (fra kl. til kl.)
 - Pauser
 - Fritid
- Referat fra møte
 - tid og sted
 - tilstede

Samtykke fra Arbeidstilsynet

- Hvor mange arbeidstakere du søker for
- Hva er avtalt ukentlig arbeidstid for arbeidstakerne (hvilken arbeidstid fremgår av arbeidsavtalen)
- Hvor lenge varer arbeidstidsordningen
- Hvilket prosjekt/anlegg/arbeidssted skal arbeidstidsordningen gjelde

Samtykke fra Arbeidstilsynet

- Begrunnelse for hvorfor virksomheten/arbeidstakerne ønsker gjennomsnittsberegning av arbeidstiden.
- Er arbeidstakerne tilgjengelig for arbeidsgiver i pausene?
- Hvilke pauserom og fasiliteter er tilgjengelig for arbeidstakerne (tilgang på matservering e.l.)?
- Avstand mellom arbeidsstedet og pauserommet

Samtykke fra Arbeidstilsynet

- Beskriv de konkrete arbeidsoppgavene
- Ulykkesrisiko og helsebelastning ved arbeidet
- Innkvartering

Innkvartering

- AML § 4-4
 - Innkvartering som arbeidsgiver stiller til rådighet for arbeidstaker skal være forsvarlig utført, innredet og vedlikeholdt.
- Ingen nærmere regler i lov eller forskrift
- Regulering/bestemmelser i tariffavtaler
- Rettspraksis

Forsvarlig innkvartering

Arbeidstilsynets generelle veiledning

- Tilstrekkelig hvile som et sikkerhetsmessig aspekt
- Hensynet til et privatliv
- Størrelse, innredning og brannsikkerhet
- Standard skal være i tråd med den teknologiske og sosiale samfunnsutviklingen.
 - Enmannsrom
 - Tv, bord, stoler
 - Vaske- tørkemuligheter
 - Låsbart dusj og toalett
 - Vaske og tørkemuligheter

«Forsvarlig» innkvartering-Arbeidstilsynets veiledning for sesongarbeidere -10 uker !

- Hovedregel enmannsrom
- Unntak
 - Fire mannsrom eller to i campingvogn
- Generelle krav til innkvarteringen
 - Romvolum på 7,5 kubikkmeter pr person
 - Vindu som kan åpnes
 - Bord, stoler m rygg / oppholdsrom
 - Tilgang til dusj, vaskerom og toalett
 - Rømningsveier, røykvarslere og slukkeutstyr

Innkvartering

- Oslo tingrett 2007
 - «Det kan ikke i seg selv være uforsvarlig at to arbeidstakere må dele rom ca. tre netter i uken»

- Tariffavtale i Bygg og anlegg
 - Det rigges med 1 hybelenhet pr. person
 - Til og med 10 personer
 - Nærmere innredning mm

Takk for meg!

Anne Brit Slettebø, advokat, NHO Mat og Drikke